

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

II. De Duplici purgatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

Procedendum fit per inquisitionem. h. d. Per inquisitionem criminalis iudicium instituitur, cum procedente diffamatione, ac quasi denunciante fama, de crimine iudex inquirat. Constitutum est enim, ne criminum facilius nimis sit obiectio: ut sicut ad accusationem legitima procedere debet inscriptio, & denunciationem charitativa monitio: ita & inquisitionem clamorosa insinuatio e procedere debeat.

Confessus crimina coram inquisitore, non poterit confessionem suam eo preterito revocare, quod non praecesserit fama inquisitionem. h. d.

Si quis tam, postquam coram eo, qui contra ipsum super certis criminibus inquisitor deputatus fuerat, eadem crimina confessus fuerit, frustra postmodum eo preterito confessionem suam impugnare contendet, quod super eisdem criminibus non fuerit antea diffamatus.

Si iudex processerit non excipiente inquisito de non diffamatione, processus tenebit. h. d.

Idem etiam erit, si is, cui contra te commissis super certis criminibus fuerit inquisitio, te presente, ne quicquam super hoc excipiente, infamiae inquisitione omissa ad veritatem eorumdem criminum inquirenda processerit. Nec enim processum huiusmodi, eo quod non fuit de infamia primitus inquisitum, ulterius impugnaré poteris.

Si crimen opponatur excipiendo, non est necessaria inscriptio. h. d.

Accidit autem interdum, ut alicui nec accusando, nec denunciando, nec inquirendo, sed excipiendo crimen opponatur, ut puta si cum quid obicitur, ut quis ab accusatione, vel testificatione repellatur: quo casu non erit inscriptio necessaria.

Non est necessaria inscriptio, si crimen obijciatur, ut qui ab officio vel beneficio assuetudine excludatur: sed excipiendo crimen opponatur, deficient in probatione poenae extraordinariae. h. d.

Sed et an, si propterea crimen opponatur, ut quis a promotione officii, vel beneficii assuetudine excludatur, necessaria tunc sit inscriptio? Et proditum est, siante confirmatione obijciatur, non cogi ququam inscribere: quia crimen hoc modo probatum promovendum quidem impedit, non tamen iam promotum deicit. Post confirmationem vero, cum scilicet ordinandus fuerit alicui, ut etiam consecrandus, quia & ab obinendo repellit, & ab obtento deicit, ad extraordinariam poenam secundum arbitrium iudicis ultra vinculum inscriptionis, si defecerit in probando, est excipiens astringendus.

DE DUPLI CI PURGATIONE. TITVLVS II.

Quid sit purgatio & quomplex. Et quid vulgaria purgatio est penitus improbat. h. d.

Contingit etiam interdum, ut licet adversus criminofum nec accusator constiterit, neque testibus, aut propria sit confessione convictus, ita tamen alicujus criminis, vel maculae publica laborat infamia, quod super manifeste nota eidem purgatio fit indicenda. Est autem purgatio, demonstratio innocentiae super obiecto crimine. Purgationis duae sunt species, vulgaris scilicet, & Canonica. Vulgaris purgatio est, quam vulgus vel invenit, vel sequitur: ut, cum aqua frigida, vel candentis ferri, vel singularis certaminis quis subit iudicium: que cum Deus in ea tentari videatur, merito iusta est facris Canonibus exulare;

licet enim quosdam singulare certamina adhibere probat historia, nunquam tamen ut id pro lege canonica divina sanxit auctoritas.

Quod sit Canonica purgatio. Et quid sit deinde compurgatio. h. d.

Canonica purgatio dicitur, quae dicitur Canonice comprobata: ut cum a de crimine salutaris non se non esse tali crimine, vel maculae impugnatorem de certis compurgatorum manus eundem a crimine munitur, verum credere illum iustis, ipsa quoque personarum iustitiam. Erunt autem compurgatores iustissimi homines, & opinionis, ut veritatis sit, eos amoveri, vel obtentu pecuniae non dejerare: necesse enim est, ut quem purgare intendunt, vitam de more non habent.

Defectu in purgatione debetur pro correctis. Et si non non est inducta purgatio. h. d.

Quicunque vero in Canonica purgatione debeat, perinde puniendi sunt, ut si de crimine, quo diffamatus fuerit, legitime convictus, vel non fuisset: nisi tamen aliud iudicatis equitas dixerit. Plane super notorio & nulla extra, nulla purgatio, sed tantum condemnationis poenae compurgationis: cum patenti scilicet evidenti, proque iustitiae clamore indigeat.

Criminosus quatuor filios Deum ledens, quatuor non habet. h. d.

Criminum autem quatuor divini mortis poenam continent: quaedam vero & humanae poenae irrogant. Quae Deum principalem ledunt, poenae habentur, simonia, haeresis, schisma, apostasia, perjurium, maledictio, sacrilegium. Homines vero poenam inferunt, homicidium, adulterium, raptus, rapina, furtum, usura, falsum, iniuria: de quibus alibi dicitur, sed tamen breviter videamus.

DE SIMONIA TITVLVS III.

Quid sit Simonia & unde dicitur. h. d.

Simonia dicitur aliud est, quo tantum voluntas, sine cupiditate emendi, vel vendendi spiritualium, vel spiritualibus annexae. Vel simonia est incommutatio vel spiritualibus annexae, cum aliope commutatio commutatio. Appellata est autem a Simone mago, qui primus huius delictandi sceleris auctor fuit.

Simonia aut est simplex, conventionalis, & realis. h. d.

Simonia duplex est species. Nam aut est conventionalis, aut mentalis. Conventionalis est, cum aliquid datum est, vel de danda in posterum, nullum intercesserit, & conventio. Mentalis est, cum intercedem intercesserit factum, sed sola poena dicitur, sed congruenti vocabulo mentalis appellatur.

Contrahitur f. autem Simonia, non modo pro promotione pecuniae conventionali, quod quid bene dicitur, sed etiam pro promotione pecuniae mentali, h. d.

Contrahitur f. autem Simonia, non modo pro promotione pecuniae conventionali, quod quid bene dicitur, sed etiam pro promotione pecuniae mentali, h. d.

a Cap. quatuor extra de purg. can. c. de non munitur. b. c. inquisitio. b. extra. c. ad hoc extra. d. Cap. extra. i. i. 6. e. C. in extra. f. C. super his. c. cum aut. extra. c. i. g. de i. f. per his. h. i. cum aut. extra. c. i. h. g. rub. ex. de purg. vulg.